

A törvény új alapokra helyezi védelmüket...

Konferencia az európai normákról és a lehetőségekről

A gyermekek védelmében

Két napig tanácskoznak holland és svéd szakemberek részvételével a magyar gyermekvédelemért felelős szakértők, politikusok Miskolcon. A lillafüredi konferenciát abból az apropóból rendezik meg, hogy a parlament elé került, s várhatóan novemberben bocsátják vitára a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról szóló új szellemiségű törvényt.

Tegnap kezdődött a Népjóléti Minisztérium, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet által szervezett Gyermekvédelem európai normákkal című nemzetközi konferencia. A lillafüredi Palotaszállóban elhangzott: ezt a rendezvényt azért hívták életre, hogy a parlamenti döntéshozás előtt kikristályosodjon valamennyi érintett fél álláspontja, hiszen a cél egy olyan törvény megalkotása, amely épít az eddigi hagyományok tapasztalataira, tiszta viszonyokat teremt, igazodik az európai normarendszerhez, és nemcsak deklarál, hanem el is ér célokat. Dr. Bíró Boldizsár, a Népjóléti Minisztérium helyettes államtitkára köszöntötte a nemzetközi szakembereket, mint elmondta, új szellemiségű törvényről van szó, amely nemcsak új eszközöket, új munkamegosztást jelent, hanem megváltoztatja az intézményi struktúrát is. Kérdés azonban, hogy maguk a szakemberek felkészültek-e a változásokra – hallhattuk. Olyan törvényre van szükség, amely gyermekcentrikus, de gazdasági, pénzügyi szempontból is hatékony védelmet jelent, hiszen az intézmények nem dúskálnak a pénzben, és jellemző adat, hogy az állami nevelésben egy gyermekre öt év alatt költenek annyi pénzt, amennyit egy családban felnövő gyermekre 19 év alatt fordítanak. Dr. Gyárfás Ildikó, a B.-A.-Z. Megyei Közgazdász elnöke a megyei önkormányzatok szerepvállalásáról szólt. Mint elmondta, a rendszerváltás idején módosult az az eddigi koncepció, mely szerint a védeni kívánt gyermeket ki kell emelni a számára veszélyes családból. Az új eljárás szerint inkább a családnak nyújtott segítséggel kell megoldani a problémát, s így szerepet kapott a veszélyeztetettség megelőzése is. A

gyermek védelme alapellátásból és szakellátásból áll, ám ez előbbinek a feltételei nem teljes mértékben adóttak. A megyei önkormányzatok feladata a szakellátás, de az alapellátásra is figyelniük kell, hiszen a kettő hat egymásra. Gyárfás Ildikó hangsúlyozta, hogy ma még nem jellemző ebben az ügyben a civil szféra szerepvállalása. A megyei önkormányzat koncepciójába tartozik az is, hogy az alkalmatlan gyermekokthont jelentő nagy épületeket inkább családi házakra érdemes cserélni. A me-

gyei önkormányzat elnöke rámutatott, hogy anyagi helyzetük céljakra nem elegendők, hiszen a költségek megnöttek, az állam által adott gyermekenkénti norma pedig az évek során alig változott, ennek összege az ellátás költségeinek mindössze 60 százalékát fedezi. Az új feladatokkal a megyei önkormányzatok munkája megnehezedik – hangsúlyozta –, és a megoldásukhoz ezeknek a testületnek össze kell hangolniuk tevékenységüket.

B. G. O.

Induljunk el a kályhától (6.)

Az olcsó energia csak mítosz

Az elmúlt napokban igyekeztünk körbejárni „a kályha környékét”: a hamarosan beköszönő hideg napok, és a szintén dermesztőnek ígérkező energiaár-emelések miatt mindannyiunkat egyre jobban érdekel a fűtési módok, szisztémák és technikák minden műszaki és pénzügyi vonatkozása. Sorozatunk befejező képpel most egy szakértőt kérünk fel – Nagy Gábort, aki okleveles épületgépész mérnök, igazságügyi szakértő –, adjon tanácsot, hogyan kompenzálhatjuk az energiaár-emelést.

Az olcsó energia mítosza, az elmúlt évek tükrében immár nemcsak a szakemberek, hanem az átlagemberek tudatában is szerte-foszlott. Sok szakember és kevésbé szakember foglalkozott és foglalkozik jelenleg is a továbbiakban várható hatások elemzésével, egyre több cikk, tanulmány lát napvilágot eme, minden állampolgárt a zsebén keresztül érintő kérdésben.

Mivel közel 30 éve dolgozom a hőenergia-ellátás területén tervezőként, szakértőként, épületgépész mérnökként, úgy érzem, tapasztalataimat továbbítanom kell még akkor is, ha csak néhány fejbem maradó nyoma véleményemnek.

Lépten-nyomon belebotlunk akarva-akaratlanul a korszerűbbnél-korszerűbb hőtermelők (kazánok, vízmelegítők, tűzhelyek, radiátorok stb.) reklámjaiba, mindenki dicséri a maga lovát, de érdekmentes tájékoztatást nem kap a reklámmal megcélzott fogyasztó, amely segítené abban, hogy csak a

számára valóban megfelelő berendezést választhassa.

Nem jobb a helyzet az úgynevezett szakemberek tevékenységével sem. A tervezők, kivitelezők szakmai munkájára egyre inkább rányomja bélyegét a piaci verseny, a kereskedők konkurenciaharcában a jutalékrendszer, az egymás elleni harcban az olcsóság (mely egyre gyakrabban párosul igénytelenséggel), és már nem a fogyasztói érdekek, hanem a profit megszerzése irányít.

Ki védi a fogyasztói érdekeket? Lényegében senki: a fogyasztó csak saját magára számíthat.

Vannak előírások, szabványok, amelyek betartása kötelező, azonban ezek csak annyit érnek, amennyit betartanak belőlük, nem is beszélve arról, hogy szabványaink jelentős hányada elavult, még csak nem is követi a technikai fejlődést, illetve egyes előírások még gátolják is azt.

Például a konvektoros fűtés előnyös volt azon kispénzű emberek számára, akik fűtési költségeiket azzal tudták csökkenteni, hogy csak egy-két helyiséget fűtöttek. 1992. január 1-től az Országos Építési Szabályzat módosításával korlátozás alá kerültek az úgynevezett parapet (ablak alá szerelhető) konvektorok. Ennek eredménye az lett, hogy a lényegesen rosszabb hőhasznosulást produkáló és jelentősen drágábban telepíthető kéményes konvektorok beépítése került előtérbe.

A kéményes konvektor az égéslevegőt a fűtendő helyiségből kapja, és a készülék üzemszünetében a felmelegített kéményen kia-

AGORA

AMIT ELFED AZ EMBERI IRIGYSÉG (A TOCSIK-ÜGY HÁTTÉRÉHEZ)

Már több mint egy hónapja izgatja a közvéleményt Tocsik Márta sikerdija. Parlamenti felszólalások, újságcikkek, rádió- és tévéinterjúk foglalkoznak az ügyvel. Borzolja a közvéleményt azzal, hogy ez a sikerdíj jogos, vagy nem jogos, sok vagy természetes. Közben felpiszkálják az emberekben az irigységet: kicsoda disznóság, hogy egy embernek ennyi pénzt adnak. Az emberek ezen felháborodva észre sem veszik, hogy ennek az összegnek a tízszeresét húzták ki – az önkormányzatokon keresztül – az ő zsebükből. Senki nem beszél arról, hogy tulajdonképpen mi is történt. Pedig erről is lehetne beszélni.

A történet azzal kezdődött, hogy az ÁPV Rt. több olyan ingatlant, üzemet stb. adott el, melyek állami tulajdont képeztek és önkormányzati területen feküdtek, s ezért az önkormányzatoknak a terület utáni vételár járt volna. Ezek kifizetése azonban húzódtott, és a nehéz helyzetben levő önkormányzatok hajlandók voltak a nekik járó összegnél kevesebbet is beérni, csak minél előbb megkapják. Az ÁPV Rt. és az önkormányzatok közötti

közvetítésért állapították meg a sikerdíjat, melynek összegét bedobták a köztudatba, ráterelve ezzel a figyelmet egy ember gyors meggazdagodására, holott ez a 800 millió forint csak tízedrése az önkormányzatoktól kialakított összegnek. Azt már az olvasó fantáziájára bízom, hogy az önkormányzatok hány rászorolón tudtak volna segíteni, milyen egészségügyi és szociális intézményeket tud-

tak volna megvalósítani vagy fenntartani, ha megkapják ezt a 8 milliárd forintot, mert erről van szó valójában, de ezt senki sem hangoztatja.

Azt javaslom ezért minden kedves polgártársamnak: ne csak arra figyeljünk, hogy valaki mit kap, hanem arra is, hogy mit vesznek ki a zsebükből.

Mándy András

Miskolc 27. sz.

választókerületének önkormányzati képviselője

Túlélők után kutattak Kairóban

Hazatért a borsodi mentőcsoport

A borsodi polgári védelmi csoport a három kutyával együtt eredményesen dolgozott Kairóban.

(Varga Bea felvétele)

Kairóból tegnap reggel megérkezett az a borsodi speciális mentőcsoport, amely az egyiptomi fővárosban történt házmolás áldozatainak kutatásában vett részt. Tapasztalataikról délután tartottak sajtótájékoztatót.

A B.-A.-Z. Megyei Polgári Védelmi Parancsnokságon Csibi Károly alezredes, megyei parancsnok köszöntötte a csoportot, és elismerő oklevelet, valamint emlékérmeket adott át nekik. Kelecsényi Csaba, Gaál Péter, Lehoczky László és Gyurkó Gábor személyesen vette át az elismerést, míg dr. Tóth Judit Budapestén kapja majd meg.

A küldöttség tagjai összefoglalták kinti munkájuk eredményét. Miután értesültek a tragédiáról, illetve arról, hogy a mentés meglehetősen kezdetleges módon kezdődött meg, felvetették annak lehetőségét, hogy a helyszínen vennének részt a kutatásban, mivel kutyáikat pontosan ilyen feladatra, túlélők, illetve holttestek megtalálására képezték ki. A Polgári Védelem megyei, majd országos parancsnoka is támogatta elképzelésüket, a Külügy- és a Belügyminisztérium illetékesei meghozták a döntést a kitűzéséről, és megteremtették ennek anyagi feltételeit is. Kisebber kerülővel, Prága érintésével jutottak el Kairóba, ahol a magyar konzul várta a csoportot. Több nehéz-

ség is támadt az elején, hiszen az arab emberek tisztátalan állatnak tartják a kutyát, és félnek is tőlük. A másik probléma a velük utazó orvosról körül adódott, aki tolmácsolt is, mivel az arab világban szokatlan, hogy a nők ilyen vezető pozíciókat töltsenek be.

Alighogy megérkeztek, szinte azonnal munkához láttak. Velük egy időben egy japán mentőosztag is tevékenykedett, ők elsősorban rendkívül fejlett technikai eszközöket használtak, például hangdetektorokat, fény-szálás optikai kereső rendszereket. Mint később kiderült, a borsodi kutyák nagyobb hatékonysággal dolgoztak, és a végén már a japánok is

félretették eszközeiket. A második napon már 19 holttestet találtak meg a kutyák, így a környéken lévő hozzátartozók csak az állatok figyelték, mikor találják meg elhunyt rokonukat. Eredményes tevékenységüknek nagy sajtóviszhangja volt, ezekből az újságokból jó néhányat haza is hoztak, a tájékoztatón be is mutatták ezeket. A kutyákra a nagy por miatt védőmaszkot tettek, mivel ellenkező esetben nem tudtak volna megfelelően szagot fogni. Az arabok – félretelve vallási előítéleteiket – nagyon megszerették a kutyákat, vizet, párnát hoztak nekik, hogy néha pihenni is tudjanak. Napi 15 órát dolgoztak ugyan-is az emberek az ebekkel együtt, alvásra alig jutott idő. A kutatás során sajnos túlélőt már nem találtak, ám a keresett emberek holttestét szinte hiánytalanul sikerült a felszínre hozni. Útjuk azonban mindenképpen sikeresnek tekinthető, hiszen olyan tapasztalatokat szereztek, amelyeket más hasonló helyzetekben eredményesen tudnak majd alkalmazni. Csibi Károly megyei parancsnok ehhez még annyit tett hozzá: mindenképpen büszkeség számukra, hogy a megyéjükben önként elinduló csoport helytállt, és a világsajtóban is kedvező visszhangot váltott ki munkájával.

H. Sz.

(Folytatjuk)